СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 188. Джерзи Сіті, Н. Дж., второк, 14. серпня, 1928. VOL. XXXVI. No. 188. Jersey City, N. J., Tuesday, August 14, 1928. THREE CENTS.

ВЕРЕСЕНЬ -- МІСЯЦЬ СИРОТИНЦЯ-ЗАХИСТУ У. Н. СОЮЗА.

НЕЗАДОВОЛЕНІ З ПРОМОВИ ГУВЕРА

НАВІТЬ РЕПУБЛИКАНЦІ ПРИЗНАЮТЬ, ЩО СТАНОВИЩЕ ГУВЕРА В СПРАВІ ПРОГИБІЦІЇ І ФАРМЕРІВ НЕ ЗДОБУДЕ ЙОМУ БАГАТО ПРИХИЛЬНИКІВ.

ВАШИНГТОН, 12. серпня. — Як можна було того надіятися, весь політичний світ, який не виїхав на ферії, займається бесідою Гувера, яку він виголосив в суботу в Пальо Альта в Каліфорнії в присутности 70,000 прихильників, а яку рознесло радіо по цілих Злучених Державах.

Републиканські лідери, як на них пристало, хвалять, річ ясна, ту бесіду, називаючи її переломовою, яка цілком певно потягне всю людність за Гувером. Менше горячі голови, а попри них і демократи, признають, що мова була сконструована дуже гарно і є добрим агітаційним адутом для партії, але не для самого Гувера. З промови пізнати силу партії, але бракує в ній індивідуальности Гувера, себто кандидата на президента. До того його становище в справі прогибіції заверне много сторонників републиканської партії в табор демократів. Фармери рівнож не будуть задоволені з тої промови, бо нічого нї не довідалися нового.

Гувер, як подають, виголосить незабаром ще дві промови і там ясніще обговорить своє становище супроти допомоги фармерам.

БУРЯ В НЮ ДЖЕРЗІ.

ЗАХОПИЛА І НЮЙОРСЬКИЙ СТЕЙТ І ЧАСТИНУ ДЕЛАВЕР. ВИРАТУВАНО 100 ЯХТІВ І БАГАТО ОСІБ. НЕВЕЛИКИЙ АНГЛІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ ЗАТОПИВСЯ.

НЮ ЙОРК, 12. серпня. — З вчорашньої бурі, що гнала зі скорістю 70 миль на годину, вийшов Ню Йорк без шкоди, бо вона його не захопила. За те потерпіли багато купелеві місцевости як Лонг Бїч, Атлентик Сіті і т. д. Ратункова сторожа не могла дати собі ради, бо раз-у-раз треба було когось ратувати. Найбільше клопоту було з малими прогульковими яхтами, які буря поперевертала.

Буря наробила великої шкоди не тільки тим, що позривала дахи, але і нанесла шкоди фармерам на полю.

ВИБРАВ НА ФАЛЬШИВІ ЧЕКИ $104,000.

БАНК ПОЛАПАВСЯ ДОПЕРВА ПРИ КІНЦІ МІСЯЦЯ.

НЮ ЙОРК, 12. серпня. — Аж 7 фальшивих чеків перейшло через касу банку Менюфекчурерс Трост Компані, заки відкрили, що чеки були підроблені на імя одного з великих депозиторів банку. Президент банку Натан Джонас заявив, що банк не понесе ніякої втрати, а тільки два другі банки, які вже слідять з поліцією за фальшивником.

А фальшівник мусів бути „експерт" не тільки в підроблюванню, але мусів добре розуміти і банкове діло. Він знав, коли вкладати і коли вибирати і постарався, щоби при кінці місяця, коли вже банк полапався, його конто було порожне.

І ПО ТЮРМАХ РІШАЄ — ПРОТЕКЦІЯ.

І ТАМ БОГАЧЕВИ ЛЕКЩЕ ЖИТИ, БО ЛЕКЩЕ ПРАЦЮЄ І СКОРШЕ ВИЙДЕ З ТЮРМИ. ТАКЕ КАЖУТЬ ПРО ТЮРМУ В АТЛЯНТІ. КОНГРЕС ХОЧЕ ТЕ ВСЕ ПРОВІРИТИ.

АТЛЯНТА, Джорджія, 12. серпня. — З днем 15. вересня розпічнеться дохоодження в справі закидів, які поробленo управі федеральної тюрми в Атлянті. Розслідувати буде конгресова комісія, на чолі якої буде стояти Дж. Купер, конгресмен з Юнгставн, Огайо. Як свідків будуть покликувати самих „визначних" людей, акторів, говернорів, брокерів, котрі вже своє відсиділи в тюрмі.

Закиди, які поробленo головно на руки конгресмена Томи Белл з Джорджії, відносяться до управи, а походять з боку тих, котрі давніще служили в тій управі, а котрих звільнено зі служби. В закидах говориться, що управа тюрми дає багатим вязням рівні полекші, „мягкі" джаби і не придержується супроти них тих приписів, що обовязують других вязнів. До відомого зі своїх скандалів Керроля з Ню Йорку допущено серед ночі одну акторку, котра приїхала його відвідати. До того багатим легко вийти на волю, бо вони дістають добрі рекомендації. А все те за добрі гроші.

НОТИФІКАЦІЯ СМИТА 22. СЕРПНЯ.

БУДЕ ТРЕВАТИ ПІВТОРА ГОДИНИ. НАДІЮТЬСЯ ВЕЛИЧЕЗНОЇ ТОВПИ НАРОДА.

НЮ ЙОРК, 12. серпня. — Всі приготовання до нотифікації говернора Смита на кандидата на уряд президента вже поробленi. Промова вже готова і буде розіслана на тиждень наперед всім редакціям і визначним політикам. Нотифікація відбудеться в Олбані в капітолю серед величезної томпи. Кажуть, що на те торжество прибуде така сила народу, якої ще досі ніхто при таких оказіях не бачив.

ВЖЕ Є НАСЛІДНИК СМИТА.

МАЄ НИМ БУТИ ДЖЕССІ ШТРАВС, ВЕЛИКИЙ ПРОМИСЛОВЕЦЬ.

НЮ ЙОРК, 12. серпня.—Приятелі Джессі Штравса, президента відомої фірми Мейсі Ко., подають, що Штравс буде поставлений на кандидата на говернора нюйорського стейту як наслідник теперішнього говернора Смита, коли Смит вийде президентом. Вони кажуть, що Штравс тішиться великим довірєм серед демократів, інтересується живо громадськими справами і вже віддав містови Ню Йоркови не одну добру громадську прислугу.

ЗІ СВІТА

БЕРЛІН. — В Саратові (Московщина) Чека арештувала німецького лікаря Флеша, котрого обвинувачують у принятті та лікуванні хорих. Німця офіціяльно закликали в С. С. С. Р. большевики. Німецький посол у Москві склав протест.

БЕРЛІН. — Два старі німецькі моряки Ганс Геде та Адольф Гершберг покидають завтра Гамбург на човні довгім 23 стіп, з пропелером, який приводять у рух ногами. Це другий випадок, коли Німці хочуть переплисти Атлянтійський океан у такім малім кораблику.

БІЛГОРОД. — Ратифікація нетунського договору майже принята скупщиною. В понеділок мають її підписати, хоч хорватські депутати не були присутні на засіданнях та не приймали участи в дискусії.

ПАРИЖ. — Французькі авіятори Корте і Кудере цілком готові до лету через океан і чекають лише на кращу погоду. Завтра вони будуть на похороні загинувшого найкращого французського авіятора, Друена.

ҐАНДАЙ, Франція. — Польські авіятори, котрі втікли з середини морської дороги, не хочуть признатися, що їм похолоди ноги, і знова готуються до лету. На цей раз вони візьмуть зі собою радіо, яким будуть посилати вісти на випадок бажання осісти десь на морі.

СІДНЕЙ, Австралія. — Моноплян „Південний Хрест", на якому англійські та американські авіятори перелетіли Тихий океан з Америки до Австралії, вибрався в дальшу дорогу до західної Австралії. Дорогу 1,950 миль вони хочуть перелетіти без остановок.

ВЛАДИВОСТОК, Сибір. — Між японськими моряками та китайськими кулі (портові робітники) на покладі японського корабля Тозін Мару виникла бійка. 5 людей забито та багато поранено. Корабель був нанятий большевицьким тростом.

Японські моряки з ножами та револьверами напали на кулів, котрі були цілком безбройні. Місцева поліція з великими труднощами зліквідувала бійку та заарештувала богато учасників, яких припровадила до владивостоцького суду.

БЕРЛІН. — Німці гучно святкують девяту річницю проголошення конституції. В Берліні та по інших містах відбуваються великі паради шкільних дітей та ріжних організацій. Перший жовнір, Гінденбург, не взяв дуже активної участи й обмежився візитою до міністерств та парляменту.

ЦАРГОРОД. — Мустафа Кемаль Паша не спиняється модернізувати Туреччину. Окрім дансінгів, західної музики та інчих европейських забав, він радить Туркам пити горівку, що суворо заборонялось релігією.

ЛОНДОН. — Англійський міністер закордонних справ Остен Чемберлейн, котрий після недуги відідзає на відпочинок, направляється в Каліфорнію, після якої зробить велику морську мандрівку через Панамський канал та Атлянтійський океан. По дорозі Чемберлейн відвідає Канаду.

КИЇВ. — Тут знова виселюють нетрудовий елемент. Для потреб пролетарів звільнено 1,500 кімнат. 450 робітників, що мешкають по льохах, уже переведено до нових помешкань.

СОФІЯ, Болгарія. — Англія, Франція, Бельгія, Австрія, Мадярщина та Чехословаччина заявили протест болгарському урядови проти нового митного закона, принятого Болгарією. Завтра прилучаться до протесту Італія, Голяндія та Туреччина. Можливо, що Болгари дещо змінять у новому законі.

ПАРИЖ. — Пятьдесять моряків та пятьдесять жандармів виїхали на французьку Гуяну на поміч місцевим властям у боротьбі з ворохобнею, яка виникла в наслідок убийства бувшого депутата Джана Сальмо. 6 людей було забито підчас усмирення бунтівників. Родичі загинувшого депутата кажуть, що Сальма отруїли його політичні вороги.

ЛОНДОН. — Славний підбігуновий дослідник Нансен плянує експедицію в підбігунові краї. На цей раз Нансен полетить на великому аеропляні. Приготовання займуть цілий рік.

ЛІВЕРПУЛ, Англія. — Виїхала перша група 800 безробітних майнерів до Канади, де осядуть на фармах.

БЕРЛІН. — Англія розпочала фінансову війну зі Злученими Державами. Німецькі газети кажуть, що англійська фінансова зоря зачала сходити, а американська меркнути. Боротьба остаточно вирішиться у вересні. Англії у цілій війні помагає вся Европа.

БРУКСЕЛЯ. — Соціялістичний конгрес, що від кількох днів засідає в бельгійській столиці, приняв резолюцію з вимаганням до всіх держав розброїтися.

БРУКСЕЛЯ. — Бельгійська 22-літня принцеса, велика любителька авіяції, сьогодні перший раз полетіла самостійно на военному аедромі Сент-Обер.

ВУЛЬКАН НА ЯВІ НЕ ЗАТИХАЄ.

БАТАВІЯ, Ява, 10. серпня. — Ще три села на острові Флор знищені лявою, що не перестає виливатися з кратеру вулькана Ракатинда. Тисячі людей з тавром страху в очах дивляться на гору, яка куриться, не спиняючись.

ГРАБУНОК ПО ШИКАГОВСЬКІЙ МЕТОДІ.

ПАРИЖ, 10. серпня. — Паріська публика на вулиці Фобур де Тампль наполохалася наглими частими стрілами, якими поліція частувала бандитів, що ограбували склеп брилянтів. Бандити відповідали, засівши в невеликій ювилерській шапі. Підчас стріляння двох людей забито, а трох поранено. Між останніми є одна жінка. Бандитам все таки вдалося втікти. Коли поліція прийшла до шапи, то не найшла вже бандитів, лише кавалок вольске газети та хустку до носа з першими двома літерами. Р. Д. Поліція думає, що то робота Поляків, котрі визначаються у Франції бандитизмом.

ПРАВОСЛАВНЕ ЕПИСКОПСТВО В ГАЛИЧИНІ.

У звязку з утворенням православного епископства для Галичини, ціла галицька дієцезія буде поділена, як довідуємося на три деканати.

ЛІКВІДУЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ.

В Кугаєві львівського повіту істнує вже понад 40 літ українська школа, до якої ходить яких 60 українських дітей, тоді як до польської школи ходить не більш 15. Дня 20. червня ц. р. одержав громадський уряд у Кугаєві письмо з ради повітової шкільної у Львові, в якому по думці 7. арт. зак. з 17. лютого 1922 р. як також на підставі розпорядку львівської Кураторії завзиває громадську зверхність вислати одного свого представника на день 6 липня 1928 р. до бюра шкільної повітової ради у Львові, де предметом пересухання буде злука двох шкіл в одну утраквістичну. Громадяне Кугаєва обурені, прохають нашу Парляментарну Репрезентацію заінтересуватись справою школи в Кугаєві.

УВЯЗНЕННЯ ПРОФ. ЮНКЕРСА.

На бельгійській території влада арештувала проф. Юнкерса, відомого німецького фабриканта літаків, який без дозволу осів літаком у Бельгії. Літак сконфісковано, а професора після вияснення справи випущено на волю.

БАНДИТСЬКИЙ НАПАД.

В Ясениці, березівського повіту, невислїджені досі бандити, узброєні в револьвери, напали на дім Івана Герляха і під загрозою ужиття оружжа „сконфіскували" 707 дол., які привезла дочка пошкодованого з Америки.

ЧЕРГА НА ФРАНЦУЗІВ.

Французи, мабуть заохочені „щастям" Італійців, вибираються і собі на північний біґун. Та вони забезпечуються краще, бо беруть собі на бальон харчів на — цілий рік. Зацє чає невно добивсь до них якийсь літак і криголом.

ПОГОРІВ ВИТ У ЛАГОДОВІ.

В Лагодові згоріла хата названого вище латинника Михайка Озімка.

КІНЕЦЬ ОЛІМПІЯДИ

ГАЛАЙКО ДІСТАВ СРІБНУ МЕДАЛЮ.

АМЕРИКАНЦІ ЗАНЯЛИ ДРУГЕ МІСЦЕ. КОМІСІЯ НЕ ПРИЗНАЛА ГАЛАЙКА ПОБІДНИКОМ, ОБУРЕННЯ АМЕРИКАНСЬКИХ СПОРТОВЦІВ.

АМСТЕРДАМ, Голяндія, 12. серпня. — Офіційно 9. Олімпіяда закінчилася. Королева Голяндії Вільгельміна роздала переможцям медалі. Американські спортовці добули друге місце серед побідників. Перше місце здобули Німці.

В останній зустрічі боксерів комісія признала побідником Італійця, хоч Галайко все мав перевагу і бився далеко краще ніж представник Італії. Американські кореспонденти доносять, що в бійні Італійця та Українця рішала несправедливість, коли Італійця признано остаточним побідником.

Присутні американські спортовці, обурені несправедливим рішенням судії, розпочали бійку й треба було втручання поліції, щоби не допустити до більших скандалів.

Помимо того Стефан Галайко дістав срібну медалю.

ПАНІКА В ЛИТВІ.

ЛИТОВЦІ БОЯТЬСЯ НАПАДУ ПОЛЬСЬКИХ ЛЕГІОНЕРІВ, ЩО ЗІХАЛИСЯ ДО ВИЛЬНИ.

БЕРЛІН, 11. серпня. — Вся Литва наповнена тривожними чутками про можливий напад польської армії та можливу литовсько-польську війну. Литовське населення в паніці чекає повторення історії захолення Вильни. Мешканці Ковна переміняють литовські гроші на американські доляри. Паніку збільшує саме литовське правительство тим, що покликало з відпусток усіх своїх жовнірів та старшин і оголосило реґістрацію старшин резерви.

Пілсудский прибув до Вильни, що ще більше непокоїть Литовців. Зїзд польських леґіонерів має закінчитися сьогодня й учасники відідуть домів, або перейдуть границю. Загально положення серіозне і напружене. Ніхто не знає, чим то все може покінчитися.

СТАЛІН ДАЛІ ЛІКВІДУЄ ОПОЗИЦІЮ.

ДАЛЬШІ АРЕШТИ ТРОЦКІСТІВ.

МОСКВА, 11. серпня. — Німецька комуністична газета „Фольксвіль" повідомляє, що число арештованих та висланих троцкістів доходить до 8 тисяч. Висилка комуністів, невдоволених Сталінською управою, продовжується. Долі висланих невідома. Газета кличе не спинятися в боротьбі проти Сталіна та обіцяє усилити енергію.

Урожай несподівано випав дуже добрий і це дає нові надії Сталінцям змінити свої позиції. На Сибірі особливо вдачний урожай. Гірше справа на Україні. Большевики розраховують, що в цьому році їм удасться зібрати більше збіжжа ніж в минулому і навіть в 1926.

ХОРВАТИ В ЖАЛОБІ.

300 ТИСЯЧ ХОРВАТІВ ЗІХАЛОСЯ НА ПОХОРОН СВОГО ЛІДЕРА.

ЗАГРЕБ, 12. серпня. — По всій Хорватії великий смуток. Вражаюча тиша панує в Загребі, цілком протилежна тому оживленню, що було за життя Стефана Радіча.

Представник сербського короля генерал Матіч прибув до столиці Хорватії. 300 тисяч селян прийшли віддати останю честь своєму вождови. Службу Божу правитиме загребський архиепископ. З балькона, прибраного в чорні прапори, промовлятимуть демократичні хорватські лідери: Матчік, Прибічевіч, Тромбіч та тринадцять инших ораторів.

БАНДИТИ ЗВІЛЬНИЛИ ГРЕЦЬКОГО ДЕПУТАТА.

ДІСТАВ ВОЛЮ ЗА 60 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ.

АТЕНИ, 12. серпня. — Кілька тижнів тому бандити піймали бувшого депутата грецького парляменту Меляса, за звільнення якого зажадали 60 тисяч долярів. Після довгих переговорів приятелі Меляса примушені були заплатити жадану бандитами суму. Але на тому не скінчилося. Коли вже депутата звільнили, він мусів дати ще 3,000 драхм „типса".

ЯПОНІЯ ТА НАНКІН.

ЯПОНІЯ НЕ СТАНЕ НА ПЕРЕШКОДІ ЗАКЛЮЧЕННЯ УГОДИ МІЖ НАЦІОНАЛІСТАМИ ТА МАНДЖУРІЄЮ.

ТОКІО, 11. серпня. — Кілька днів тому японський премієр Тонака заявив, що Японія не думає втручатися в китайські справи, та не буде перешкаджати зближенню націоналістичного уряду з Мукденом, коли від того не терпітимуть японські інтереси. Тепер Тонака звертає увагу на те, що Москалі влізли в Манджурію перед 1904. роком і Японія мусіла кровю здобути собі права та старалася над розвиненням Манджурії. Розвиток націоналізму, на його погляд, утрудинть боротьбу з комунізмом та розповсюдиться на Корею, де комунізм має широке поле. З того видно, що Японія перемінила свій погляд на союз Манджурії з Китаєм під націоналістичним урядом.

ЩЕ ШУКАЮТЬ АМУНДСЕНА.

ФРАНЦУСЬКИЙ КРУЖЛЯК ПІШОВ НА РОЗШУКАННЯ ПРОПАВШОГО ДОСЛІДНИКА.

ПАРИЖ, 11. серпня. — Французький кружляк „Страсбург" вийшов шукати славного дослідника Амундсена та його товаришів. Кружляк має остаточно оглянути землю Франца Йосифа.

Дедолом „Красін" стоїть у Ставанґер (Норвеґія), куди він прийшов для направи.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК ФОРСУЮТЬ ПРОГИБІЦІЮ

Кождий розуміє, що закони видаються на те, щоби їм повинуватися. Цего вимагає загальний інтерес. Те саме правило відноситься і до прогибіційного закона. Але закони укладають люде, а що люди помильні, то й помилкові бувають закони. Такої думки є саме велика частина американської суспільности, а може й подавляюча більшість, в справі прогибіційного закона. Бо бачимо на власні очі, як той закон ломлять всюди і то на кождім кроці. Як заявив мейор Вокер, то в Злучених Державах лекше дістати алькоголь як в Канаді. Мимо цего уряд форсує прогибіцію, витрачуючи на це величезні суми гроша. Що більше, ми є свідками таких явищ, що прогибіційні аґенти чимраз то більше допускаються надужить, стають самі звичайними хабарниками і деморалізують в той спосіб громадянство, підкопуючи в нім пошану до законів і довіря до урядників. Ми свідками далі й того, що, як це случилося недавно в стейті Мишиґен, карають чоловіка за пайнт віски 20-літньою тюрмою, а заразом читаємо, як випускають на волю бутлеґерських королів в роді таких, як той адвокат з Синсинаті, чи той нюйорський „король", що мав свою фльоту і маєтку в алькоголічних напитках на $50,000,000. Того пускають на волю, а в два дні пізніще прогибіційний аґент пострілює при трусі руку бідного молодого хлопчини так, що її йому відтинають.

А вже послідний наїзд федеральних аґентів з Вашинґтону на Ню Йорк являється дійсною іронією. Вправді викрито трийцять кілька нічних клюбів, в яких продавали вина, лікери і віски, але цеж відома річ, що в Ню Йорку повно таких клюбів, що легко до них дістатися та ще лекше дістати там алькоголічні напитки. Хто не знає тих клюбів, того на Бродвею до них затягнуть. Про це всі знають і отверто про те говорять і пишуть. Та щоб про те могли знати і прогибіційні аґенти в Вашинґтоні, треба було виасиґнувати їм з державної каси понад $60,000 і вислати їх до Ню Йорку на забаву і то ще з жінками, щоби їм не нудилося. І ото ті аґенти пересиджували тут місяцями і відвідували по кілька чи кільканайцять разів ті самі нічні клюби і пили там шампан, реньске вино, добре пиво та канадійську віску, — на кошт держави. Така історія коштувала державну касу понад $60,000. Робилося те все тільки в Ню Йорку, бо тут горою демократи, а републиканську Филаделфію залишено на боці, а там, як кажуть знавці, з прогибіцією ще гірше. Там ще більше нічних льокалів, тільки всі вони гірші від нюйорських, бо там продають гірший „штоф". Тамтуди отже аґенти не заглядали. Колиж таке чуємо, то чи можна в таких обставинах не бути за зміною закона Волстеда?

ПАМЯТИ МАРІЇ ЗАГІРНОЇ

(1863—1928 р.).

В Київі померла дружина видатного українського письменника й громадського діяча Бориса Грінченка — Марія Загірна. Такий був її літературний псевдонім. Належить вона до тої плеяди українських письменників та громадських діячів, що неустанно працювали над розвитком української культури, а передовсім українського літературного слова, переборюючи страшні утиски царського поліційного режиму. Діяльність її припадає на часи найчорнійшої реакції й найстрашнійшої нагінки на українське письменство, виразником чого був незабутній проклятої памяти царський указ 1876 року про заборону українського друкованого слова.

Треба великої самопосвяти, відваги й упертости, щоби в ті часи, коли лютувала царська сатрапія, знайти стежечки, якимиб той ганебний указ обійти й продовжувати дальший розвиток українського письменства, започаткований так блискуче в часах Тараса Шевченка. Робота письменників в ті часи, коли на ниві української культури почала працювати Марія Загірна, хоч і не помітна для широкого загалу, хоч і не давала блискучих ефектів, всеж вона була надзвичайно великої ваги. Праця тих письменників не лише була тим кільцем в неперервному ланцюху нашої рідної письменности, починаючи від Котляревського, але вона також творила міцні фундаменти і для нового письменства. На працях плеяди письменників, до яких належала Марія Загірна, виросло нове українське письменство початків XX століття та розцвіло в сучасну багату українську літературу. То було зерно, але високовартісне, зерно повновісне, що посіяне на ниві української письменности дало багаті плоди й не лише в письменстві, а взагалі в українськім національнім та політичнім русі.

Письменники того часу були не лише літераторами, але також були громадськими, національними та політичними робітниками. З їх осередка повстала українська національно-політична й навіть соціялістична думка. Розвиваючись і поглиблюючись, їхня праця привела український нарід до могутнього зриву до боротьби за свої національно-політичні й державний ідеали. Всі великі й кріваві події сучасности не можна відорвати від праці тих письменників і громадських діячів, до красших між котрими належала Марія Загірна.

Стараючись обслужити своїми літературними працями як найширші кола українського суспільства, письменники кінця XIX та початків XX-го століть багато праці присвячували для популярної літератури, для так званої літератури для народу. Серед таких популяризаторів в перших рядах була Марія Загірна. Вона написала сотки спеціяльних для народа праць, а видала десятки книжочок.

Стараючись збагатити українську літературу творами ліпших письменників инших народів, Марія Загірна зробила багато перекладів з творів ріжних авторів, а в тім числі: Ібзена, Тенісона, Метерніха, Леона Доде, Андерсона, М. Твена, Толстого та інших.

Так саме написала вона чимало віршів, що визначаються і красою мови та переняті високим патріотизмом і любовю до свого краю, а також загально людськими ідеалами.

Помимо своєї багатої й кипучої праці на полі літератури, Марія Загірна чи не найбільше потрудилася над такою відповідальною та спеціяльною працею, як складення українсько-російського словника. Цю працю переводив разом з иншими її муж Борис Грінченко, а вона йому допомагала. Визначалася М. Загірна прекрасним знанням української мови й завдяки довголітній праці над словником вона набула великого досвіду в тій роботі. Коли Українська Академія Наук приступила до складання нового великого словника „Словник української мови", то до праці при нім вона запросила Марію Загірну. Тут вона багато прислужилася своїм попереднім досвідом, а саме головне видатним знанням української мови.

З її смертю Академія Наук стратила цінного свого співробітника, а українське письменство, українське громадянство втратило одного з найліпших представників покоління батьків сучасного українського письменства та політично-національного руху.

Вмерла Марія Загірна саме тепер, коли ми стоїмо на передодні того нового життя українського народу, про яке вона пророче говорила у своїм вірші „Я для краю працював":

...Бо настане той час,
що в тобі, краю мій,
Вже не знатимуть слова:
неволя,
І у рідних степах,
і по рідних хатах
Пануватиме щастя
і доля.

Хай їй буде земля пером. Зі славою й честю Марія Загірна пройшла свій тяжкий шлях працьовника на народній ниві.

Марія Загірна.

Я ДЛЯ КРАЮ ПРАЦЮВАВ.

Я для краю свого працював, а тепер
Покидає уже мене сила,
Скоро, скоро в труні уже знайде собі
Одпочинок душа наболіла.
Я умру. Але я не жалію життя:
Я бажаю і другим зазнати
Того щастя, яке я тепер зазнаю —
За країну свою умірати.
Тиж, мій краю святий, прийми в землю того,
Хто за тебе життя покладає,
Добрим словом його спогадай, як твоя
Зірка ясно у небі засяє!
Бо настане той час, що в тобі, краю мій,
Вже не знатимуть слова: неволя,
І у рідних степах, і по рідних хатах
Пануватиме щастя і доля.
Легко стане в той час нам лежати в труні,
Бо і ми свою лепту останню
Положили на тебе, щоб країні своїй
Пособити в її безталанню.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩО МОЖЕ НАМ ДАТИ СПОРТ.

Читаючи американські ґазети, впадають в очи вісти з олімпійських ігрищ в Амстердамі; межи тими вістями видніється імя Стефана Галайка, родом з Обурн, Н. Й.; виступає він в ігрищах світових яко боксер легкої ваги (light weight).

Стефан Галайко є сином чесних українських родичів. Батько його помер, коли Стефан був дитиною. Мати заопікувалася хлопцем, посилаючи його до української вечірної школи. Вже з малку був дуже спосібний і скорий як блискавка в боксованню. Бувало по українській школі вечірній вийдуть хлопці на громадський майдан, а там, надівши боксерські рукавиці, десятьлітний Стефан спритно боксувався і навіть старших від себе поконував. Боксувався осторожно, звичайно з усміхненим лицем, за що був надзвичайно люблений всіми. Я приглядаючись казав, що колись зі Стефана буде спритний боксер.

І так воно сталося. Нині ми бачимо його на олімпійських ігрищах; нині бачимо, як його однісінького Америка висилає на світові ігрища; і вже дотепер Стефан побив трох противників, Чехословака, Поляка й Арґентинця, і хто зна, чи не верне він домів з авреолею найлучшого боксера аматора в „light weight" клясі.

Честь тій українській матері, що виховала такого сина. Честь Стефанови, що боксерський заробок не завернув йому голови до того степеня, щоби кинути аматорський спорт і школу, а стати професіональним боксером.

Він є правдивим спортовцем.

Таких синів Україна потрібує, бо такі сини несуть імя України по всім усюдам.

Най Стефан Галайко стане приміром для многих синів українських, з яких моглаб вирости слава не тільки для Америки, але і для України.

При наших парохіях українських повинні істнувати бейзбол, бескет бол, футбол тіми. Тими спортами притримаємо нашу молодіж при собі. Всякий спорт при парохії здавалобся — грає малу ролю в життю громади, але в дійсности є одним з чинників, які оживляють нашу молодіж. Спорт при громаді гартує молодого духа, освідомляє не лиш молодих, але і старших на полю народнім, як також на полю спорту і тим найскорше даємо пізнатися чужинцям.

За примір кладу громаду українську в Обурн, Н. Й. Імя українське не тілько межи чужинцями було мало що звісне, але навіть і свої густо-часто називали себе Бог знає якими назвами: то Русин, то греко-католик, то Австріяк і т. д. Коли пр. двох Українців прийшли за роботою до фабрики, а бос питався якої народности перший, на що він відповів, що він української народности, то другий ззаду гукнув: „А ти що, стидаєшся, що ти ґрік католик?"

Нині в Обурн кождий Українець. Старші почуваються і чваняться, що вони Українці; як їм не чванитися, коли вони бачуть, як їх діти, сини, доньки тим іменем дорожать, як Американці то імя шанують, бо з тої народности вийшли такі як Стефан Галайко, Іван Намісяк, студент університету, знаменитий футболіст, і многі гарні бейзбол і бескет бол грачі.

Чи не гарно почути від Америлканців, що вони радше стратять, закладаючись на український „бейз бол тім", якмалиби виграти, бетуючись на Поляків: „We rather loose with Ukrainians than win with Polaks".

Чи не кріпшала ціла українська громада на дусі, бачучи, що Американці симпатизують з Українцями? Там на майдані у Casey Park сходились Українці, старші, молодші, мущини і женщини, дівчата, хлопці, діти і гляділи, як їх сини чи побивали Поляків. З того майдану кождий і кожда вертали до дому щирими Українцями.

Вправді Поляки кавились; Поляк, коли почує слова „Україна", то мало не вонітує; його пече і болить, коли бачить, що то імя вивисшене, несплямлене.

Яка, питаю, причина того українського духа і розповсюднення українського імени? Жадна инша, як „бейз бол тім" чи який другий спорт. „Бейзбол тім" доповнив вечірні школи, представлення і віча.

Недармо Моляки крадуть нам наші визначні сили на полю спортовім. Вони добре знають, що спортом освідомляємо своїх і даємось пізнати чужим.

Кілько то українських хлопців і дівчат топляться в чужинецьких таборах? Кілько то українських синів і доньок, замісць принести слави Україні, приносять славу Польщі. Чому? Бо ми не інтересуємося своїми. Ми жалуємо цента на зорґанізованнє спортового кружка в громаді.

В кого як кого, але в серцю кождого Українця пливе козацька кров. І не дивно, що український хлопець, коли не знайде при своїй громаді спорту, тулиться до чужинців, які його з отвертими раменами принимають.

Нераз чуємо, як родичі нарікають, що тяжко сина вигнати до церкви в неділю. Так, се правда! У нас сина треба виганяти до церкви, а у других народностей син радо спішить до церкви, бо там при церкві є зорґанізований спортовий кружок, а той син до него належить.

Зрозуміймо вже раз, що сама церква для нашого сина чи доньки, в Америці роджених, є за суха, „ту драй". При церкві конечно треба молодого кружка спортового, де гуртуваласьби українська молодіж. Коли такої організації нема, то наша молодіж піде до чужинецьких, нераз ворожих нам спортових кружків, а там, позабувши на своє рідне, зіллється з чужинецьким табором.

Проте кличу до наших громад: Не боронім нашим дітям закладати громадські спортові кружки; не заморожуймо тої живої крови у наших дітях, але навпаки, вляймо в їх серця заохоту до спорту. Не жалуймо на ту річ цента, організуймо місцеві спортові кружки, а сини і доньки наші стануть правдивими синами і доньками українського народу і своєї церкви.

Такі сини будуть чванитись Україною, а Україна буде чванитись такими синами.

о. Д. Кульматицький.

В. Кедровський.

1917 РІК.

(181)

Поза тим ще було багато иншого „начальства" та сторонніх впливів, що унеможливлювало всяку творчу працю. Тому А. Грабенко, промучившись з пару місяців, лишив Київ і подався до Херсону, де був обібраний головою губерніяльної земської управи. Звичайно „начальство" його, виправдуючи свою нездарність і незнання, висловлювалося не раз, що А. Грабенко „не виправдав надій, які на його покладалися". Соромно й болючо було слухати такі „обвинувачення", кинуті старому найвидатнішому діячеві, яким гордилася вся земська Росія, а там були великі люди й великі уми.

Одного дня приходить до мене в Секретарство А. Грабенко:

— Ну, Володимире Івановичу, прийшов до вас попрощатися. Іду сьогодня до Херсону.

— Що сталося, Андрію Михайловичу, чому кидаєте центр?

— Знаєте, я вже перевалив за шестий десяток життя й годі, щоби мною коверзували ріжні хлопчаки, що й носа собі втерти по путньому не можуть. Колиб вони ще повчилися по парі років, та з десяток років попрацювалиб на практичній праці, от хочби там у вас денебудь в шкільному відділі за переписчиків та за рахівничих, то може з них булиб люди. А тепер це вже ніщо.

— Але, Андрію Михайловичу, це все хвилево. Життя нарешті увійде в свої рямки й апарати налагодяться. Мине революційний чад і люди самі побачуть, що без практичного стажу не можна керувати державними апаратами.

— Ні, Володимире Івановичу, я приїхав сюди лише завдяки вашому проханню. Мені дуже важко було зважитися, але я піддався вашим арґументам, знаючи вашу солідність. Але тепер бачу, що не вистарчить мого віку, поки я тут щось зможу зробити й організувати. Знаєте, я прийшов не лише попрощатися з вами, але й порадити вам. Послухайте мене старого. Кидайте Київ. Ви тут горите в праці й все намарно. З цими людьми нічого путнього не можна зробити. Лише нищите себе надаремно. Ні мені, ні вам тут місця немає. Ми люди иншого порядку. Ми не утопісти — ми реалісти. Ми люди діла, а не пустомельства.

— О, ви дуже чорними фарбами малюєте наш центр. Я сподіваюся, що йде вже до кращого. Але, звичайно, коли ви та инші будемо кидати центр, то тут дійсно нічого не вийде. Треба тягнути свою „лямку" й ми таки переможемо, бо і в пустомелів нарешті революційний запал скоро пройде.

— Вам добре говорити молодому, але мені, старому, вже не те. Ви сильний, молодий, енерґійний, а тому инакше дивитеся на життя ніж я. Всеж я вам щиро раджу: поїдемо зо мною. Не виснажуйтесь надаремно тут — нічого і з вашої роботи не вийде. Їдемо й орґанізуємо свою ґубернію. Там ми знаємо, що й як треба робити, там знають нас і ми знаємо людей. Там ми не будемо помітачами ріжних „хлопчиськів".

— Я не можу лишити своєї праці. Я сподіваюся, що вийде на краще й буду тут кипіти, поки хватить сили. А коли приїду до вас, до себе до дому, то там скоро очуняю — лише знову засяду за своє бюрко у відділі народньої освіти. Думаю не відмовите знову дати можливість поробити мені в тій галузі, яку я найбільше люблю.

— Не то, що не відмовимо, а дуже прошу вас тепер їхати. Кидайте все, бо даремно гаєте час і губите себе.

Розпрощалися. Поїхав старий дорогий мій батько-вчитель, а я залишився смажитися в київському пеклі, аж поки Велзевул не вхопив мене на свій так.

Коли жінка моя довідалася, що мене заарештували й що мають розстріляти, вона звернулася до А. Грабенка:

— Андрію Михайловичу, ви були в Київі й знаєте обставини. Чому арештували мого чоловіка й чи дійсно можуть його розстріляти?

— Ат, там таке безголовя й інтриґанство та карієризм, що причин не треба шукати до арешту. Просто з дурної голови хтось арештував.

— Щож робити, щоби не допустити до розстрілу?

— Я думаю, що нічого не треба робити. Будьте спокійні. Ваш чоловік має кольосальну енергію й розум, що коли не звільниться леґально, то втече. Бо там навіть і розстріляти не можуть — таке все пустомельство. А може, якось ненароком... Та тільки ні, Володимир Іванович не такий, щоби його взяли голими руками. Будьте спокійні, він з тими йолупами, що його арештували, дасть собі раду.

Ось таку оцінку давав нашому центрові щирий український патріот.

II.

Демобілізація армії. — Українські війська стараються прорватися на Україну. — Захоплення Харкова большевиками. — Большевики поволі захоплюють инші пункти. — 34. корпус в боротьбі з большевиками. — Ультімат большевикам — вивести свої війська з України. — Нестійність українізованих військ. — Статут армії. — Делеґація матросів Балтійської фльоти.

Ми погрожували притягнути до військового суду, до речі сказати, яких у нас зовсім не було, ріжним ревкомам за їх безглузді розпорядження, а Криленко в той час розсилав наказ московському війську на Україні й цілій 11-тій армії, покинути український фронт і вирушити на Московщину. При тім наказується вивозити з собою все військове майно, військові й технічні припаси, щоб нічого не лишилося на Україні. Тим самим наказом ставка давала цьому війську право реквірувати по дорозі в містах і селах України все, що йому потрібно. Себто давався дозвіл забирати, грабувати й нищити все, що вони стрінуть на свому шляху.

Щоби запобігти страшним наслідкам, що могли повстати від такого пересування по Україні міліонів цих повоєнних озброєних „до зубів" варварів, військове секретарство видало наказ про демобілізацію з армії призовів 1900 та 1901 років і повного звільнення дієвої армії всіх народжених поза межами України, які не визнавали себе Українцями. Був вироблений плян перевозки демобілізованих військ по українським залізницям такий, щоб маси демобілізованих не затопили Києва й инших головних пунктів України. Треба дивуватися, як тільки могли залізниці справитись з цим страшним потоком людей.

(Дальше буде)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ТВОРЕЦЬ СІЧОВОЇ ПІСНІ „СОКОЛИ, СОКОЛИ" В БІДІ.

Ніяка нація в світі не ставиться байдуже до своїх письменників, композиторів або інших творців штуки та науки.

Польська держава, що дбає про своїх композиторів, в даним разі виключається, бо Поляки мають свою незалежність.

Або Москалі! Що року відбуваються ріжні балі, вистави та концерти на допомогу московським письменникам та ученим. Вже не говорячи про систематичну збірку, якою займається утворений для того комітет, Москалі жваво відзиваються на поклики комітету і жертвують мозкови та духови нації.

А тепер згадаю про своїх.

Хто не знає популярної маршової пісні „Соколи, Соколи"?

Хто її не співав і не співає?

А чи хто знає, в якому положенню є творець цеї пісні Ярославенко?

Як не знаєте, то пізнайте. Композитор Ярославенко в біді, хорий і не може працювати. Ми, американські Українці, повинні йому пособити, а ліпше сказати: заплатити авторський гонорар за вживання твору бідуючого композитора.

А передусім це відноситься до Січовиків, для котрих то скомпанував Ярославенко такий гарний марш і котрий є вправі зажадати заплати за свою працю.

Жертви прошу слати через Обєднання або на адресу: Ярослав Вінцковський, Львів, ул. св. Софії, ч. 78 б.

Стефан Яґелло,
з Карнеґі, Па.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

АСТОРІЯ, Л. АЙЛ.

Добре місце для Українців.

Недавно мав я розмову з нашим Ріел Естейт брокером, гр. Михайлом Галаном, котрий передав мені таке:

Після донесень „Ню Йорк Таймс" з дня 2-го серпня 1928, дві великі будівничі корпорації, а саме „Ді Вег Ріелті Корп." і „Вінгвуд Ріелті Корп." закупили в Асторії великий тракт землі — над самим берегом Іст Рівер, напроти 92-гої улиці Мангеттан за ціну понад два міліони долярів, в ціли побудовання велико-модерної кольонії міліонерів-бизнесменів. Кольонія ця буде віддалена від собвеїв і стріткар, — а буде мати окремі моторові кораблі, які будуть довозити жителів цеї кольонії прямо до центра міста, до їх бизнесових осель.

Будова кольонії розпічнеться таки зараз, як тільки будуть урядово полагоджені всі формальности купна прапертів.

Донесення це коротке, але цифри значні — а дальші наслідки для жителів Асторії очевидні.

Бо коли міліонери закуплюють землю в Асторії — то роблять вони це тому, що надіються на великий зиск в будучности — і тому, що околиця і воздух там далеко кращі як деінде в околиці Ню Йорку.

Яка з того наука для нас, Українців?

Коли хто хоче мати гарне, здорове мешкання, — та хоче при тому інвестувати свій гріш так, щоби він приніс йому як найбільший процент в недалекій будуччині, — хай слідкує за тим великанськими плянами, — а зокрема хай візьме під увагу справу розбудови Асторії.

Бо кольонія міліонерів в Асторії причиниться до збогачення цілого міста, а тим самим і її жителів.

В Асторії майже з кождим місяцем побільшується і українська громада, і от в минувших кількох тижнях закупили гарні, нові доми слідуючі Українці з Ню Йорку:

Федь Гладкий, Іван Комар, Іван Прокопяк, Анна Якема і о. Марущак.

Хочу звернути увагу, що незадовго пічнеться наука в українській школі і діти всіх тих родичів, котрі покупили доми і перенеслися на мешкання в Асторію, повинні записатись на науку.

Про день вписів і початок науки в укр. школі повідомить шкільний комітет всіх родичів листовно.

Данило Бурдиґа.

ВІРМЕНСЬКА ЛЮБОВ І МАЛПА.

В місцевости Тарла-Бачі (у Вірменії) є невеличка гостинниця Вірменина Савина Аги. Той Савин Аґа мав дуже гарну дочку Марію, що любилася в гарному вірменському парубку Врагамі Папаціяні. Коли раз дочка вернулася з теннісу з тим молодцем, батько розлютився дуже, бо ворогував із Папаціянами. Тому загрозив дочці: „Вважай, щоби я вдруге не бачив тебе з ним! Його родина вже довгі літа ворогує зі мною!" Але навіщо здалися батьківські погрози, коли [illegible] залюбилися! Марія дальше приставала з Врагамом. Ба Врагам навіть осмілився зайти до Савинової гостинниці і просив його, щоби він віддав йому свою дочку за жінку. Казав, що любить Марію і хоче вже раз зробити кінець ненависти обох родин. Одначе ті слова так розлютили Савина, що він викинув молодого чоловіка на вулицю й кричав сердито: „Не дам моєї дочки за такого драба!" Врагам поблід з схвилювання, вкінці сказав: „Я не більший драб від тебе — від тебе, що потайки продаєш заборонену кокаїну!" Савина наче грім ударив! Бо то була правда: він продавав кокаїну. Англійцям, які заходили до його гостинниці. Переховував кокаїну в кімнаті на піддашу. Жінка і дочка зовсім не знали про те. Він гостро заборонив їм заглядати там, казав, що держить там малпу, яка страшно кусає людей, передовсім жінок. Укушення тої малпи є смертельні. Малпа є власністю англійських моряків. Переховує він малпу їм за добрі гроші. Одначе про кокаїну не сказав Савин Аґа ні слова. „Але може жінки там таки заглядали, коли Врагам знав уже про таємну торговлю кокаїною?" думав Савин. І тому замкнув гостинницю, попровадив дочку на піддаша й сказав несамовитим голосом: „Ми обоє тепер тут! Тобі замало було того, що ти, не зважаючи на мою заборону, не покинула Врагама. Ти ще крім того зрадила йому, що продаю кокаїну!" Дівчина розплакалась. Жалілася, присягалася, що нічого не знає, нічого не зрадила. Батько не вірив їй. Відчинив двері до комірки і втрутив до неї дочку: „Хай тебе там розшарпає малпа!" крикнув він і зачинив двері.

Врагам тимчасом пішов на поліцію та повідомив, що Савин потайки торгує забороненою кокаїною. Поліція зараз зайшла до гостиниці й переведа ревізію. Двацять чотири години шукала даремно. Вкінці натрапила на укриту, таємничу комірку. Відчинили двері; тут було поскладаних богато клунків кокаїни, а на долівці лежала Савинова дочка Марія — вже мертва. Вмерла наслідком страшного жаху перед малпою, якої укушення є трійливі. Одначе в кімнаті малпи не було зовсім. Савин лише придумав таку байку про малпу, щоби його жінка і дочка не довідалися, що він торгує кокаїною.

ЯПОНКА.

У цій країні вишневих цвітів і хризантем жінка займає другорядне становище, батько і чоловік є володарем. Не могла жінка вибороти собі рівнорядного становища, бо дозріла на тринацятому році життя, є дитиною, що не може рахувати на силу краси, а як перецвітає, щойно тоді приходить собі до розуму.

В перших роках по шлюбі є наче старшою дочкою свого чоловіка, пізніше наче слухняною наймичкою, як матір щойно набирає трохи значіння.

Подружа є умовою виключно цивільною, без релігійної санкції, попереджене заручинами, що є вже нерозривним подружим звязком. Давніше на випадок смерти одного з суджених друге носило жалобу, а **дівчина мусіла чорнити зуби, голити брови** і як вдова, зодягнена в білі шати, виречися подружа на все! По смерти чоловіка жінка є вдовою вже до смерти.

Шлюб заключують на основі умови родичів, тому може бути так, що наречені не знаються до дня шлюбу.

Характер, краса, здоровля і рід, це важні прикмети при заключуванні подружа. Богацтво стоїть на другому пляні (гітомі), а посаг є майже незнаний, хіба що йде про дівчину нещасливу під умовим або фізичним оглядом.

Японки не уступають ні в чому японським мущинам. Вождом армії, що заняла цілу Корею тому 1700 літ, була жінка, цісарева Жонґо-Коґо. Підчас домашньої війни боролися збройно проти армії мікада, а підчас китайсько-російської війни заохочували чоловіків і синів, щоби до батьківщини верталися славні або щоби згинули.

Дівчина виходить замуж по дванацятім році життя, молодець по пятнацятім. На заключення подружа в нижчих верствах суспільности мусить позволити начальник громади; шляхті — даіміо, нині губернатор провінції; князеві — мікадо.

Сам шлюб відбувається через посередників. У день шлюбу наречена закрита білим серпанком, приходить у хату свого будучого чоловіка, який витає її в дверях дому. Опісля наречені сідають, розділені посередником, перед котрим стоять три чарки „сакі" (рижової горівки). Посередник подає одну чарку дівчині, вона прикладає її до уст і подає нареченому, а цей випиває і порожну чарку дає посередникові. Другу чарку пють у відворотному порядку. Третю так як першу, поки кождий з тих трох учасників не дістав чарки тричі. Цей звичай, званий сан-сан ку-до ($3 \times 3 = 9$), це одинока форма шлюбу.

Потім наречена скидає серпанок і починається пир.

Чоловік є абсолютним володарем своєї жінки; їй не вільно мішатися до його діяльности поза домом. Він заряджує її маєтком, а **в наглій потребі має право продати навіть і жінку.** Може також прогнати її з дому, коли не має потомків, коли балакуча, зависна, коли не слухає родичів чоловіка, а вкінці негосподарна.

Невірність чоловіка у нижчих клясах уходить безкарно, у вищих карається тюрмою. Невірну жінку має чоловік право прогнати, може навіть убити її, але разом із спільником. Колиб убив її саму, є караний як звичайний убийник. Розвідка не має права забрати зі собою дітей.

Многоженство не істнує в Японії, але чоловік має право мати вдома кілька „мекаге" у характері служниць, відповідно до становища.

Діти „мекаге" одідичують лише тоді, коли нема правого потомства і то лише сини, а не дочки. Дочки взагалі не можуть мати ніякої власности, навіть коли походять із правого подружа.

У Японців є гарний звичай заручин. Звичай цей повстав около 500-го року по Хр. Молодь обойого полу збиралася на майданах або горах, щоби при звуках простої ритмічної музики виявити свою природну красу і зручність. Ці молодці, що вибрали зпоміж присутніх милі свому серцю, зараз у своїх творах оспівували свою любов для них. Колиж який хлопець припав до серця дівчині, то і вона виявляла любов віршами. Колиж родичі згодилися на такий взаїмний вибір, то дівчина присилала хлопцеві на знак любови якусь прикрасу зі свого волосся і це вже були заручини.

Всі верстви суспільности, від найвищих до найнижчих, брали участь у таких любовних турнірах, званих „Утаґакі".

А як западав сумерк, по всьому краю Сходячого Сонця того дня розлягався спів:

...Сьогодні, як сонце на за-
[ході стане,
Прийде він до мене, прийде
[мій коханий,
Сьогодні у блеску зірок,
[місяченька,
Прийде він, пригорну його
[до серденька.

НЕДОЛЯ ОДНОЇ ВДОВИ В АФҐАНІСТАНІ.

Тому більше літ вийшла замуж у Берліні одна Німкиня за афґаністанського торговця тютюну Абдулаґа Кана. В 1923-ім році привела вона на світ сина і семя відїхала до Афґаністану. З початком 1926-го року помер Абдулаґ і з того часу почалось горювання вдовиці. Вона, згідно з афґаністанськими законами, не має ніякого права до спадщини свого чоловіка. Та не лише те, але що більше: вона і її син належать відтепер до рідні і тубильців довжників покійника. Тому що не згодилася вийти замуж за покійникового брата — як то велять афґаністанські закони — тому її разом із сином виведено на базар на продаж, як невільницю. Тепер уже інтервеніювало німецьке посольство яке віднеслося до своєї (цебто німецької) влади, щоби відкупила „рабиню". Це й зроблено. Всетаки її син припадає афґаністанській владі, яка заявила, що займеться вихованням хлопця. Німецький посол противно домагається, щоби сина віддано матері та щоби обоїм дозволено вернути до Німеччини.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ І ФОТОҐРАФІЙ ЧЛЕНІВ І ВІДДІЛІВ ДО КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА РІК 1929.

Календар У. Н. Союза, який розходиться у многих тисячах примірників, є найліпшим середником до оголошувань поміж американськими Українцями. Хто має який бизнес, а залежить йому на тім, аби про нього знало як найбільше людий, повинен дати своє оголошенне до календаря У. Н. Союза. Ціни є вельми приступні, зваживши, що наклад буде виносити 20,000 примірників. Ціла сторона 34 кв. цалів, коштує $30.00; половина $15.00; чверть $10.00; осьма часть $5.00; перша і послідна сторона в части оголощень по $35.00. Хто хотівби в своїм оголощенню помістити також і фотоґрафію, чи то свою чи свого бизнесу, мусить прислати з неї готову до друку клішу; коли ні, то поносить кошт виготовлення такої кліші з фотоґрафії, то значить, що його оголошенне буде о стільки дорозше коштувати, скільки виносить кошт виготовлення з фотоґрафії друкарської кліші.

Текст оголошень мусить находитися в редакції по день 15. вересня б. р. Гроші за оголошення належить посилати рівночасно. Оголошення на кредит безуслівно не будуть друкуватися.

Фотоґрафії братств і товариств. Відділи У. Н. Союза, а також кружки співацькі і театральні, школи, банди, які суть при відділах У. Н. Союза (коли який кружок, співацьке товариство і т. п. не есть при відділі У. Н. Союза, таких післія ухвали не буде поміщуватись у календари), хотілиб, аби їх фотоґрафії були поміщені в календари на 1929 рік, зволять їх прислати на адресу „Свободи" найдальше по день 15. вересня б. р. Рівночасно проситься прислати з фотоґрафією чек або моні-ордер, виписаний на імя „Свободи" на суму $10.00. Сі гроші ужиється на покритте коштів виготовлення з фофтоґрафії друкарської кліші. Місце в календари безплатно.

Всі фотоґрафії мусять бути добре опаковані.

Всі письма належить адресувати:

83 Grand St., Jersey City, N. J.
„SVOBODA"

Василь Софронів.

На похоронах.

Всі люди дивувалися, що Петро так плаче за своєю жінкою.

— А дивіть-но, кумо! — шептали нишком жінки, поволі ступаючи за домовиною. — І здається, не жили з собою так добре, а як за нею забанував.

— Е, говоріть, не жили! Як там було, так було, а померла — то й плаче! Тай де могли добре жити, як вона більше як на двацять літ старша від нього?

— А дивіть, і ніби плаче, а навіть не схлипне ні разу! Сльози самі течуть. Такий задуманий та захмурений, гейби у її трумну дивився.

— Ет, говоріть, кумо. Вмерла, тай тільки.

— Але видно, що йому жаль, що таки щиро плаче.

Петрова сусідка розказувала нишком мов яку велику тайну:

— Таже він, кажу вам, кумо, за цілих двацять літ слова до неї не промовив! Ні злого, ні доброго. Так, якби її не було коло нього! Тільки, що їв та спав зимою в хаті, а то все на дворі та в полі коло роботи. Щоби лише її не бачити!

— Ой, та бо й його доля з нею незавидна була! — співчуваюче зітхнула вдовиця Марта. — Дивіть! Йому сорок пять літ, а виглядає як старий дід!

Сестриці шептали між собою, злегка нахиляючи до себе голови і коравими, худими долонями заслонювали від вітру воскове світло. Петро ішов як хмара, а з очей плив ручайок сліз. Навіть як вертали вже з кладовища, він ішов сам і не відзивався до нікого ні словом. Часом закусував губи і нові сльози плили з очей.

Прийшли до дому. Звалився за стіл на лаву, голову схопив у долоні:

— Ой, світе мій, гіркий світе!

Чоловіки і жінки, припрошуючися, засідали за довгий стіл.

— Ей, куме! та не бануйте так! Не бануйте! Та вони, дай їм, Боже, панування, вже не молоді були. Вже їм час був.

— Шістьдесять вісім літ! Коби кожний з нас такого віку дожив!

— Та не побивайтеся, куме! Не тужіть!

Петро підвів голову. Взяв від брата пляшку з горівкою, налляв половину порцелянового горняти і випив.

— Ей, та кишки собі попечете!

Випив і глянув кругом посинілими, сумними очима, мовби засвітив у них огники похоронних свічок.

— Та не вбивайтеся, куме! Забудьте! — приповідала вдовиця Марта, немов двома вугликами припікаючи його своїми чорними маленькими очицями.

— Кого забути? Її? Ет! А себе, себе хіба можу забути?

Мов вода прірвалася через греблю, так прірвалася його мова. Говорив, мов би хотів виговорити весь свій біль.

— Оженився — мав двацять пять літ. А вона під пятьдесятку! Але вона була богата вдовиця й таке нінащо, що йому здавалося, що умре за рік, два!

— Та ніби ви не знаєте? Таж не було в цілім селі буйнішого парубка над мене! Але я був бідний. Злакомився. Думав, що похникає рік, два тай умре. Таж кожний чоловік хотів би жити якось по людському, а не марнуватися на заробітках!

Обтер верхом долоні піну на губах і зарив пальці в волосся.

— Аж перед самим весіллям мені щось омкно стало. Але як було завертати? Такі кошти! Йшли до шлюбу, а мені коло серця так нило, так нило, так щось мулило там...

— Не йди! вернися!— Але я закусив губи і пішов до престола. І з тою присягою світ мені запався, життя моє запропастилося!

— Як вертав до дому, то мені чорно було в очах і чорно в душі. А потому я випив пляшку горівки і пяний переспав у коморі ціле весілля. Таж ви знаєте!

— Прийшов я на другий день до хати, подивився на неї, подивився на цю мою жінку, на її поморщені худі губи, на її беззубий рот, на ті груди обвислі, жовті, що як два порожні кінські баламути висіли за брудною пазухою, тай лиш осунувся на лаву. Як заплачу тоді, заплачу! Я буйний був парубок, а тоді то я гадав, що серце мені розірветься, що вмру від того плачу. Так плачу, так рую, так бю об стіл головою як несповна розуму! Як собі розгадаю, що я зробив, то здається мені що нема вже для мене життя, лиш одна смерть.

А вона до мене:

— Петрику! Петрику! А диви, корівки наші, як лані, а диви, які коні. А ходиж, подивися на нашу нивку. То вже твоє! Все твоє!

— Тай так цілий рік! В день роблю як той віл, забудуся. А в ночі той тусок так рве, так ние, так проситься як дитина в душогуба: — Пусти, пусти..., так, що нераз я серед ночі як навіжений вилітав з хати і біг наперед себе в поле. А потому, то так, як та рука від праці затвердне мозолями, так затвердло моє серце від болю, від смутку мого великого! Тай я вже нічого не чув. Так якби не жив! Цілих двацять років, людоньки добрі! Та то не життя, то мука була! Цілих двацять років! Люди!

— Тай того я бануювою, того сльози потекли тепер! Ой! Нагадав я собі все, тай розтаяла крига, що від того колоду намерзла на моїм серці. За двацять літ! Дивіть, волос сивий на мені! А де моє життя? Ні за мною, ні наперед мене. Мені сорок пять літ, а здається, що сто віків на моїй спині. Тай плачу, люди, плачу...

Схилився на стіл і затрясся риданням. Страшним, невмілим риданням, старого сивого чоловіка, що плакав за безповоротно змарнованим життям.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

НАПАД НА ЛЬВІВСЬКУ ПОЧТУ.

У вівторок, 3. липня, кілька хвилин після шестої години вечора виконали невідомі справники напад на львівський почтовий уряд ч. 13, що міститься при вул. Глибокій ч. 3. Якщо зважити, що будинок, в якому приміщена почта, находиться дуже близько найбільш людної вулиці Льва Сапіги, напроти техніки, то треба дивуватися смілости замахоців, що зважилися на свій крок у білий день.

О год. 6-тій ввійшло до почтового уряду 6-тьох людей, які надали пачку до Люблина. Коли по год. 6-тій замкнено уряд і полагоджувано ще останніх інтересантів, які прийшли перед шестою годиною, згадані звернулися до віконця, при якому надається переказі, неначе би хотіли надати гроші. Але, коли, тому, що каса вже була замкнена, урядничка не хотіла грошей приняти, вони стали рішуче домагатися отворення каси. Це не помогло, а возний отворив їм двері на коридор, думаючи, що вони, не надавши грошей, підуть.

Тимчасом чотирох невідомих у присутности кількох осіб наставили революльвери в сторону возного, домагаючися отворення каси і віддачі грошей. Два другі увійшли до кімнати управительки уряду, яка веде касу, й наставивши револьвери, домагалися видачі грошей. Урядничка почала голосно кричати: „рятунку! поліція!", але не могла рушитися кроком. Тоді один з присутніх клієнтів вибив вікно на вулицю та почав кликати на поміч. Один з підурядників хотів вибігти через сіни на вулицю, але показалося, що замаховці замкнули браму камяниці з середини на свою колодку. Підурядник вернув до середини й вискочив через вікно на вулицю. Тимчасом бандити, побачивши, що не дістануть грошей, вийшли на подвіря, перескочили через ганок на подвіря сусідньої камяниці, вийшли на вул. Снядецьких та втікли самоходом, що на них чекав.

На почті залишили бандити наплечник, який мали готовий на гроші та пачку, надану до Люблина. Коли ту пачку комісійно отворено, показалося, що там були старі черевики.

Напад на львівську почту при вул. Глибокій стає таємничою сензацією. Польські часописи, звичайно добре поінформовані, подали вістку, що невдалий напад на почту доконала Українська Військова Організація. Рівночасно поліція перевела серед української молоді численні арештування. В тій справі інтервенювали в прокуратурі сен. Горбачевський і сен. Троян та адвокати др. М. Волошин і др. Ганкевич. Поліція заховує в справі арештів і слідства дивну таємничість.

Сьогоднішня „Газета Поранна" доносить, що всі справники нападу арештовані і вони стануть в найблизчих днях **перед наглим судом.** „Газ. Пор." предвиджує, що процес стане великою сензацією та викаже богато цікавих фактів „вивротовей" роботи.

Що є фактично на річі з тою таємничою історією — невідомо, фактом тільки є, що в тюрму попали десятки нашої молоді, про арешти якої довідуємося тільки від родин.

ЩЕ Й ПО СМЕРТИ КРОВ НЕ ТРАТИТЬ СВОЄЇ СИЛИ.

Німецький учений Зімерс подає у фаховім часописі „Натур" („Природа") висліди своїх довгих дослідів над тільцями крови, що звуться фагацитами. Ті тільця крови виявляють свою силу ще навіть у крови померших. Стверджено, що фагацити (яких діяльність основується на тім, що вони втягають у себе чужі тіла, що продісталися до крови) іще 68 годин після смерти людини мали силу „зїдати" чужі тіла. Отже отрута, що витворюється у мерци, здається, не має впливу на тільця крови. В усякому разі бачимо з повищого приміру, як відносно богато часу потребує організм, щоби дійсно вмерти.

ВІСІМДЕСЯТЬ ЛЮДЕЙ ЗАМЕРЗЛО.

Большевицька агенція Тасс повідомляє, що в пугачевськім уїзді (Самарської губернії, в области ріки Волги) замерзло цього року підчас величезних морозів аж 80 людей. Міста Новгород і Самару завіяли сніги.

МЕДОВІ СКЕЛІ.

Недалеко Балаклави, південно-західного побережа Криму, є, в скелистій долині величезні оселі диких бджіл. Величезна щілина в скелі геть заповнена щільниками меду а сама скеля геть облита медом. Тому, що скеля вистає стрімко наперед, годі до неї підійти. Часом відважним людям удається підійти здолу, а коли бджоли не нападуть і не проженуть таких сміливців, вони можуть відразу назбирати з тих щільників кілька тисяч кільограмів меду. Мешканці Балаклави є великі мистці у такому добуванні меду, всетаки нераз мусять утікати перед наступаючими бджолами.

ДІТИ БЮТЬ ПРОФЕСОРІВ.

Двох учнів народньої школи на Рибках у Варшаві напало на свого учителя В. Щипюрка і засипало його градом каміня. Тяжко раненого учителя відвезено до шпиталя. Це мала бути пімста за те, що не одержали промоції до першої кляси гімназійної.

„ОДИНКА" ПРО „ЗАСПОКОЄННЯ" БІЛОРУСИНІВ.

На зїзді послів „одинки" з північно-східних воєвідств опрацьовано в присутности представників влади проект „ліквідації білоруського питання". На думку послів-одинкарів, вистарчить Білорусинам признати шкільні права, і буде спокій. Таким чином зїзд висказався за удержавленням білоруського шкільництва та за створенням білоруської катедри на виленському університеті. Зокрема зїзд заявився за занеханням утраквістичної системи у всіх школах на тере́ні виленського і новгородського воєвідства.

ВБИВСТВО БІЛЯ СТРИЯ.

В Колоднині біля Стрия вбито з засідки господаря Андрія Мельника. Поліція арештувала його сусіда Петра Короля, підозрілого в убивстві. Підчас ескортування до Стрия арештований видерся з рук поліції і почав утікати. Поліціянт, що його вів, стрілив за ним і ранив у ліву ногу. Раненого перевезено до шпиталю в Стрию, де будуть ампутувати йому ногу.

ОСТАННІ ДНІ СКАНДАЛЬНОЇ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ІМПРЕЗИ.

Дня 6. липня ц. р. покінчився в Москві голосний донецький процес. Всі обвинувачені, крім провокаторів, заперечили в останніх своїх промовах ще раз свою вину. Деякі з них поводилися перед судом дуже достойно. Один з обвинувачених, 65-літ. Іменітов, отверто напятнував весь процес, називаючи виступ прокуратора клеветою та провокацією. „Я, як віруючий, не буду присягати перед вами на память моїх батьків, бо присяга не має у вас ніякого значіння, але востаннє впевняю вас, що я невинний!" Промова Іменітова зробила велике враження на всіх присутніх на судовій салі.

Відтак серед загального напруження відбулася нарада суду, яка тревала 152 години. Суд визнав, що контрреволюційна організація істнувала й що обвинувачені до неї свідомо чи несвідомо причасні. Зпосеред 53 обвинувачених, **11 присуджено на кару смерти,** але 6 зпоміж них сам суд подав до Центр. Вик. Ком. Союзу з проханням про помилування, „беручи на увагу їхній жаль за вину(!) та високу технічну кваліфікацію". Дальше 34 обвинувачених присуджено на кару тюрми від 1—10 років, 4-ох присуджено на тюрму з тимчасовим завішенням кари, 4-ох звільнено. Між звільненими находяться обвинувачені Німці: інжинір Отто, та монтер Маєр, яких разом з иншими звільненими та з завішаними в карі негайно випущено на волю.

Цікаве, що большевики мали ту цинічну сміливість, що як Оттові так і Маєрові предложили, щоби вони осталися на далі на большевицькій службі, як вищі інжинірі совітського вуглянного промислу. Очевидно, оба вони відкинули з місця большевицьке предложення та виїхали негайно з Рад. Союзу.

БОРОТЬБА З БОРОДОЮ.

Мусоліні видав приказ, що кождий фашист мусить голитися, бо це ознака декадентизму (упадку). Ця боротьба з бородою викликала зацікавлення і в Данії. Данці волють голитися тай у них дуже рідко можна стрінути чоловіка з бородою. І теперішний президент міністрів Мадсен-Мігдель є зовсім оголений, але його попередник Ставінг і його партійний товариш бувший міністер Бреглер носять гарні, довгі бороди. І один із найпопулярніших людей у Копенгагені (столиці Данії) професор Данель Якобсон носить гарну бороду. Одна данська газета розписала анкету про бороду. В тій анкеті проф. Якобзон відповів: „Борода належить до минувшини". Для пояснення того рішучого оречення наводить Якобсон таке: „Коли я йду вулицею, притрапляється мені, що діти стають і глядять за мною, начеб думали: „То один із давних часів". Чоловік дійсно виглядає наче якийсь остаток із давно минулих літ!" Маляр професор Оскар Матісен, що має довгу білу бороду, у відповіді зазначує, що навіть найбільші вчені з часів ренесансу, ба навіть папа Юлій II, отже люде, яких годі назвати декадентами, носили бороду. Олександер VI. не мав бороди. Один із моряків (який хотів веслуючи перевлисти з Лондону до Калькути) каже, що богато своїх успіхів у життю завдячує своїй бороді і каже: „Зрештою я є думки, що коли природа дала людям бороди, повинні її носити. Борода ділає рішучо по мужеськи. Як інакше й могло би бути. Про декаденство говорить передовсім коротке волосся". Не брав участи у цій анкеті славний данський письменник Юрій Брандес, власник гарної гострої бороди. А він певно міг би дати найкращу відповідь Муссолінієві, Данії і згаданій газеті.

ЖАРТИ.

—o—

— Мамо — хвалиться малий Петрусь — нині пан професор питав таке, чого не знала ціла кляса.

— А що це таке, сину?

— Число нашого телефону.

—o—

Наші діти.

Маленька Леся прийшла до свого стрийка і бачить там кістяк чоловіка. Здивована питається стрийка, що це таке. Коли стрийко пояснив їй, що кістяк, то кости вмерлого чоловіка, дитина питається:

— То тільки саме мясо того чоловіка піде до неба?

—o—

— Марійко, чи ти віриш в усе те, що про Ольгу говорять?

— Алеж самособою в кожде слово! Скажиж, що таке говорять?

—o—

Не в країні прогибіції.

Прошак (до прохожого): Пане, дайте цента бідному чоловікови.

Прохожий: Ага, щоби ви купили собі чарку горівки.

Прошак: То прошу дати стільки, щоби я міг купити собі вина!...

—o—

Жінка (до свого чоловіка професора): Чи ти знаєш, що твій товариш Чепурковський помер нечайно нині рано?

Професор: То дивне — вчора я ще бачився з ним, а він мені ні словечком не згадував про це!

—o—

Степанко, за кару, що був збиточний, мусів лишитися в школі по годині. Учитель казав йому робити деяку роботу, а коли побачив, як він усе гарно робить, каже до нього:

— Бачиш, хлопче, який ти вмієш бути добрий! Чому ти не є такий на годинах?

— Пане професор, — каже школяр — я так само подумав собі і про пана професора.

—o—

Уважливий чоловік.

Слухай, Наталочко, не бери собі цього до серця, що тобі тепер скажу, але може би ти, серденько, точніше перестудіювала припис, на основі якого ти приладжуєш цю печеню.

— А то чому?

— Бо бачиш, я певний, що там мусить бути якась друкарська помилка.

—o—

Нареченого запросили батьки дівчини на обі перший раз до себе.

— Бачите, — каже сват, якого також запрошено — яка у них гарна посудина, скільки столового срібла.

Наречений трохи недовірчиво:

— Ну, срібло можна собі позичити.

Сват: Не говоріть дурниць! Їм хтось позичив би щонебудь?

—o—

Причина.

Жінка (до чоловіка): Що то є, що ти при кінних перегонах усе програєш, а як граєш у карти, то все виграєш!

Чоловік (вдумчиво): Що діяти, коней не можна так мішати, як карти.

Між вязничними дозорцями.

— Не подобається мені наш вязень зпід 47 числа. Безперестанно грозить комусь, а цілу ніч ходив по келії.

— Вірю, — каже другий дозорець — він відсидів три роки за бігамію і нині має вийти на волю. Він знає, що перед брамою чекають на нього обі жінки, тому він волів би сидіти ще увязниці.

—o—

У військовім шпиталі підчас війни лежало двох вояків хорих на ревматизм. Лікар казав асистентови масувати обом хорі ноги. Один із хорих кричить підчас масування, а другий зовсім спокійний.

—Скажи мені, як ти це робиш — питається він тамтого після відходу асистента. — Я не хотів би кричати, але такого болю я не можу спокійно знести.

— А щож ти собі гадаєш? Чи я дурний дати йому масувати хору ногу!

—o—

Господиня ввійшла до хати і бачить, як нянька підкидає немовлятком, що завинене в пелюшках, перевертається на всі боки.

— Бійтеся Бога, Горпино, — кричить господиня — а ви що робите!?

— Я, прошу пані, дала лікарство дитині, а забула замішати, то тепер підкидаю дитиною, хай лікарство вимішається в середині.

—o—

Кухар (до свого пана): Вибачте, пане, я вже два місяці не дістав від вас платні.

Пан: Добре, вибачаю тобі.

У гостинниці.

Гість: Вейтер, чий то пес?

Вейтер: Нашого господаря. Боятися його нема чого, то вже стара, беззуба собака, не вкусить.

Гість: Шкода! А я хотів йому дати мясо, що ви мені принесли, бо таке тверде, що я не вкушу.

—o—

Перед шлюбом.

Тесть: Бери, зятику, тих дві тисячі долярів і присягни, що будеш добрим чоловіком для моеї дочки.

Зять: Добре, лише насамперед перерахую гроші.

—o—

В розгарі красноріччивости.

Професор (на відчиті): „Алькоголь нищить людину фізично і душевно. Він веде його на шлях злочинів і проступків, перемінює людину у злочинця... А ви там, молодий чоловіче, не смійтеся, я старий говорю це з власного досвіду!"

Студент.

До чорта з такою погодою! То тепло, то горячо, то зимно, і чоловік уже не знає, що має заставити!

—o—

Жертва свого звання.

— Якжеж там живеться вашому приятелеві, молодому лікареві?

—О, він нещасний! Він упав жертвою свого звання.

— Не може бути?!

— На жаль, так! Оженився зі своєю першою пацієнткою!

—o—

Розсіяна.

Молода жінка: Степане, ходім уже спати.

Чоловік: Катрусю, роблю тебе уважною, що я називаюся Роман, не Степан! Затям собі це!

—o—

Як хто розуміє.

— Богато мущин буде нещасливих, як я вийду замуж.

— То залежить від того, скільки разів ти вийдеш замуж.

—o—

— Отже я розпорядив у завіщанні, що мене по смерти мають спалити, — каже чоловік до жінки.

— Саме собою, то для тебе дуже відповідне, бо ти вже за життя всюди розсипаєш попіл, — відповідає злобно жінка.

—o—

— То мене вразило наче грім із ясного неба, як почув, що Петро втік із твоєю жінкою! А я все гадав, що він твій найліпший приятель!

— Він таки найліпший мій приятель, але він того ще не знає.

